

Asiantuntijapalvelu, Helsingin kaupungin maahanmuuttoa ja kotoutumista koskevien ohjelmien arviointi ja tulevan ohjelman lähtökohtien määrittely

Maahanmuuttoyksikkö, Kaupunginkanslian elinkeino-osasto, Helsingin kaupunki

1. Johdanto

Helsingin kaupungin elinkeino-osaston maahanmuuttoyksikkö valmistelee Helsingin kaupungille maahanmuuttoa ja kotoutumista koskevan toimenpideohjelman yhdessä muun kaupunkikonsernin kanssa 1.1.2025 voimaan astuvan kotoutumislain (§ 45) mukaisesti.

Maahanmuuton toimenpideohjelmaan vaikuttaa Helsingin tuleva kaupunkistrategia, joka valmistellaan 13.4.2025 käytävien kuntavaalien jälkeen. Toimenpideohjelmassa määritellään ja tarkennetaan kaupungin maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä sekä kehitetään niille seurantajärjestelmä.

Valtuustokaudella 2021–2025 maahanmuuttoasioiden koordinoinnin ja seurannan tärkeimmät välineet ovat olleet lakisäätäinen kotouttamisohjelma sekä kaupunkistrategian pohjalta laadittu työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteisen maahanmuuton toimenpideohjelma.

Hankinnan kohteena olevan asiantuntijapalvelun tarkoitus on tukea käynnissä olevien ohjelmien arviointia ja tulevan toimenpideohjelman valmistelua.

Asiantuntijapalvelun tehtävänä on:

- 1) koota yhteen kaupungin maahanmuutto- ja kotoutumistyön asiantuntijat ja toteuttaa kaupunkikonsernin asiantuntijoille tuettu itsearviointi maahanmuuton ja kotoutumistyön toiminnasta sekä käynnissä olleiden ohjelmien toteutuksesta valtuustokaudella 2021–2025.
- 2) fasilitoida keskusteluja tulevan valtuustokauden 2025–2029 toimenpideohjelman rajauksesta, toteutuksesta ja kaupungin sisäisestä organisoitumisesta teeman ympärillä.
- 3) fasilitoida prosessi, jolla tunnistetaan, miten tulevan toimenpideohjelman valmistelu varmistaa mahdollisimman vaikuttavan toiminnan ja mistä kysymyksistä tarvitaan vahvempi tietopohja.

Asiantuntijapalvelu toteutetaan aikavälillä 1.1.2025–30.6.2025.

Elinkeino-osaston maahanmuuttoyksikkö käynnistää valtuustokauden 2025–2029 maahanmuuton ja kotoutumisen toimenpideohjelman tavoitteiden ja seurantajärjestelmän valmistelun asiantuntijapalvelun dokumentoinnin ja yhteisten keskustelujen pohjalta. Valmistelu tehdään yhdessä muun kaupunkikonsernin ja keskeisten sidosryhmien kanssa.

2. Asiantuntijapalvelun tehtävät ja lopputulos

Tehtävät

Asiantuntijapalvelun tehtävänä on tukea maahanmuuttoyksikköä muodostamaan kaupunkikonsernin sisäinen yhteisymmärrys maahanmuuton toimenpideohjelman roolista vuodesta 2026 alkaen. Jaettu ymmärrys toimenpideohjelman tavoitteista ja merkityksestä kaupunkikonsernin sisällä on lähtökohta varsinaiselle ohjelmavalmisteluille.

Asiantuntijapalvelun tehtävänä on:

- 1) toteuttaa kaupunkikonsernin maahanmuutto- ja kotoutumistyön asiantuntijoille tuettu itsearviointi, jossa käydään läpi maahanmuutto- ja kotoutumistyöhön liittyviä kysymyksiä ja arvioidaan, millainen rooli valtuustokaudella 2021–2025 käynnissä olleilla maahanmuuttoon liittyvillä ohjelmilla on ollut teemojen edistämässä.
- 2) fasilitoida keskusteluja tulevan valtuustokauden 2025–2029 maahanmuuttoon liittyvän toimenpideohjelman rajauksesta, toteutustavoista ja kaupungin sisäisestä organisoitumisesta teemoissa.
- 3) fasilitoida prosessi, jolla tunnistetaan, miten tulevan toimenpideohjelman valmistelu varmistaa mahdollisimman vaikuttavan toiminnan ja mistä kysymyksistä tarvitaan vahvempi tietopohja.

Asiantuntijapalvelulla halutaan varmistaa, että valmisteluprosessin aikana löydetään vastaus seuraaviin kysymyksiin:

- Miten hyvin kaupunkikonsernin sisäinen yhteistyö toimii maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvissä teemoissa? Mitkä asiat ovat edenneet ja mihin asioihin tulee jatkossa panostaa enemmän?
- Millaiseksi kaupunkikonsernin asiantuntijat arvioivat maahanmuuttoa ja kotoutumista koskevien toimenpideohjelmien merkityksen vuosina 2021–2025?
- Miten käynnissä olevat ohjelmat ovat edistäneet Helsingin strategisten tavoitteiden saavuttamista?
- Kuinka hyvin käynnissä olevien ohjelmien tavoitteet ja toimenpiteet ovat ohjanneet kohti vaikuttavaa toimintaa?
- Millaisten lähtökohtien ja tavoitteiden tulee asiantuntijoiden mukaan ohjata tulevan toimenpideohjelman valmistelua?
- Millaisia rajauksia toimenpideohjelman valmistelussa kannattaa tehdä vaikuttavan toiminnan varmistamiseksi?
- Millaiset yhteistyökäytännöt tukevat toimenpideohjelman toteutusta vuodesta 2026 eteenpäin?
- Tunnistavatko kaupungin asiantuntijat, mistä maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvää tietoa on saatavilla? Miten yhteisen ymmärryksen muodostamista ja jakamista voidaan jatkossa kehittää?
- Mistä asioista kaupungilla tulee olla enemmän tutkimukseen perustuvaa tietoa?

Fasilitoidut keskustelut tietopohjasta auttavat tunnistamaan tarpeita uudelle tiedontuotannolle ja tiedonjakamisen tavoille sekä yhteiselle analyysille. Tilaaja voi tarvittaessa kutsua työhön mukaan muita ulkopuolisia asiantuntijoita, kuten maahanmuuttoa tuntevia tutkijoita ja viranomaisia. Palveluntuottaja voi ehdottaa ulkopuolisia asiantuntijoita. Asiantuntijapalvelun pohjalta voidaan käynnistää tietopohjan kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä, mutta varsinainen tietopohjan kokoaminen ei kuulu tämän asiantuntijapalvelun toimeksiantoon.

Lopputulos

Asiantuntijapalvelun lopputuloksena syntyy fasilitoitu työskentely, jonka avulla kaupunkikonsernin maahanmuuton ja kotoutumisen asiantuntijat muodostavat yhteisen näkemyksen maahanmuuton toimenpideohjelman 2025–2029 valmistelusta ja toteutuksesta. Tarkoituksena on, että kaupunkikonserni toteuttaa tavoitteita yhdessä ja kaupunkikonsernin eri toimijoiden on helppo osallistua yhteiseen työskentelyyn.

Palveluntuottaja dokumentoi ja raportoi asiantuntijapalvelun eri vaiheet niin, että raporttia voidaan hyödyntää toimenpideohjelman valmistelussa. Raportista käy ilmi asiantuntijoiden näkemykset vuosina 2021–2025 toteutetuista ohjelmista, uuden toimenpideohjelman valmistelussa huomioitavat asiat sekä tietopohjaan liittyvät havainnot ja tarpeet tietopohjan kehittämiseen. Palveluntuottajan tulee sisällyttää raporttiin omat suosituksensa, joissa eritellään asioita, joita tilaajan kannattaa huomioida toimenpideohjelman valmistelussa.

3. Asiantuntijapalvelun toteutuksessa huomioitavia lähtökohtia

Asiantuntijapalvelu toteutetaan aikavälillä 1.1.2025–30.6.2025.

Palveluntuottaja vastaa työn aikataulutuksesta, työskentelyyn liittyvistä ajanvarauksista, tiedonkeruusta sekä työn dokumentoinnista ja raportoinnista. Työn tilaaja tunnistaa työhön mukaan kutsuttavat kaupunkikonsernin asiantuntijat sekä kutsuu tarvittaessa prosessiin mukaan maahanmuuton ja kotoutumisen tutkijoita ja muita asiantuntijoita. Tilaaja vastaa työskentelyyn mahdollisesti liittyvistä tila- ja tarjoilukustannuksista.

Palveluntuottajan tulee määritellä tarjouksessaan asiantuntijapalvelun toteutustapa. Palvelu tulee suunnitella niin, että kokonaisresursoinnin puitteissa voidaan joustavasti toteuttaa erilaisia työskentelymuotoja ja huomioida esille nousevia teemoja. Asiantuntijapalvelun toteutussuunnitelma tarkistetaan yhdessä työn tilaajan kanssa hankinnan käynnistämisen yhteydessä sekä tarvittaessa prosessin edetessä.

Maahanmuuttojohtaja toimii tilaajan yhteyshenkilönä ja ohjaa hankittavaa asiantuntijapalvelua.

---

4. Asiantuntijapalvelun toteutusta tukevia materiaaleja

- [Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025](#)
- [Helsingin kaupungin kotoutumisen edistämisen painopisteet vuosille 2022–2025](#)
- [Helsingin kaupungin kotoutumisen edistämisen painopisteet vuosille 2022–2025, seurantataulukko](#)
- [Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022–2025](#)
- [Työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteisen maahanmuuton toimenpideohjelma 2022–2025.](#)
- [Työ-, opiskelu- ja yrittäjyysperusteisen maahanmuuton toimenpideohjelma 2022–2025, seurantataulukko](#)